

U S T A W A

z dnia 2022 r.

o zmianie ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o działalności leczniczej

Art. 1. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2021 r. poz. 1638) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 2 po wyrazach „Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym” dodaje się wyrazy „albo sąd apelacyjny nadrzędny nad sądem okręgowym, który orzekł o umieszczeniu osoby stwarzającej zagrożenie w Ośrodku”;

2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. 1. W sprawach dotyczących umieszczenia w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym osoby, wobec której wszczęto postępowanie, o którym mowa w rozdziale 3, można żądać udzielenia zabezpieczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

2. Zabezpieczenie może polegać na umieszczeniu osoby, wobec której wszczęto postępowanie, o którym mowa w rozdziale 3, w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym, do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

3. Do osoby, wobec której zastosowano zabezpieczenie polegające na umieszczeniu w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym, przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem art. 28c.”;

3) w art. 6:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Służba ochrony Ośrodka może wykorzystywać w celu przewożenia osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku pojazd specjalny spełniający warunki

techniczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 66 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.¹⁾).”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Pracownik służby ochrony Ośrodka podczas i w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony prawnej przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 i 2447) dla funkcjonariuszy publicznych.”;

4) po art. 6a dodaje się art. 6b–6d w brzmieniu:

„Art. 6b. Użyczenie Ośrodkowi przez jednostkę organizacyjną Służby Więziennej nieruchomości, o której mowa w art. 6a ust. 1, nie stanowi zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88). Przepisów art. 71 i art. 71a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane nie stosuje się.

Art. 6c. 1. Wojewoda jest organem administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji w sprawach obiektów budowlanych wykorzystywanych lub planowanych do wykorzystania na potrzeby Ośrodka oraz wykonywania robót budowlanych w odniesieniu do tych obiektów.

2. Wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego jest organem pierwszej instancji w sprawach nadzoru budowlanego nad obiektami budowlanymi wykorzystywanymi lub planowanymi do wykorzystania na potrzeby Ośrodka oraz wykonywaniem robót budowlanych w odniesieniu do tych obiektów. Przepis art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane stosuje się odpowiednio.

Art. 6d. Do nieruchomości i obiektów budowlanych wykorzystywanych lub planowanych do wykorzystania na potrzeby Ośrodka nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).”;

5) w art. 7:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Monitorowanie i utrwalanie obrazu lub dźwięku nie może obejmować informacji objętych tajemnicą spowiedzi lub tajemnicą prawnie chronioną.”;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 463, 694, 720, 1641, 1997, 2165, 2269 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 655.

b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Dostęp do urządzeń monitorujących oraz do zapisu utrwalonego za ich pomocą mają wyłącznie osoby upoważnione przez kierownika Ośrodka.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. Utrwalony obraz lub dźwięk, który nie zawiera informacji wskazujących na popełnienie przestępstwa lub nie jest istotny dla bezpieczeństwa Ośrodka lub bezpieczeństwa osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, podlega zniszczeniu po upływie 6 miesięcy od dnia utrwalenia. Zniszczenie utrwalonego obrazu lub dźwięku następuje w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

4b. Jeżeli utrwalony obraz lub dźwięk jest istotny dla bezpieczeństwa Ośrodka lub bezpieczeństwa osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, kierownik Ośrodka podejmuje decyzję o sposobie jego wykorzystania oraz może przedłużyć czas jego przechowywania na okres kolejnych 6 miesięcy. Zniszczenie utrwalonego obrazu lub dźwięku następuje w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

4c. Przepisów ust. 4a i 4b nie stosuje się w przypadku, gdy utrwalony obraz lub dźwięk zostanie zabezpieczony jako dowód w sprawie dla celów postępowania przygotowawczego lub sądowego.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zniszczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku dokonuje się w sposób uniemożliwiający jego odzyskanie oraz dokumentuje się w protokole, w którym wskazuje się datę tej czynności oraz imię i nazwisko osoby, która dokonała zniszczenia.”,

e) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. O stosowaniu monitorowania w określonych miejscach i pomieszczeniach decyduje kierownik Ośrodka, mając na celu zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w Ośrodku.”;

6) w art. 8 uchyla się pkt 1;

7) po tytule rozdziału 5 dodaje się art. 24¹ w brzmieniu:

„Art. 24¹. 1. Po przyjęciu do Ośrodka osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku:

1) poddaje się badaniu lekarskiemu w celu oceny aktualnego stanu zdrowia psychicznego i somatycznego;

- 2) poddaje się badaniu na obecność w organizmie alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej, jeżeli jego przeprowadzenie zostało zlecone przez osobę wykonującą zawód medyczny;
- 3) poddaje się kontroli pobieżnej, o której mowa w art. 28b ust. 1, a w przypadkach, o których mowa w art. 28a ust. 1 – kontroli osobistej;
- 4) zapoznaje się z prawami i obowiązkami oraz zasadami pobytu w Ośrodku określonymi w ustawie oraz regulaminie organizacyjnym Ośrodka;
- 5) poddaje się zabiegom higieniczno-sanitarnym, jeżeli ich przeprowadzenie zostało zalecone przez osobę wykonującą zawód medyczny.

2. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku podaje informacje o posiadanych dokumentach stwierdzających tożsamość, środkach pieniężnych, przedmiotach wartościowych oraz przedmiotach, których nie może posiadać w Ośrodku.

3. Zapoznanie osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku z przepisami obowiązującymi w Ośrodku, o których mowa w ust. 1 pkt 4, odnotowuje się w dokumentacji medycznej, co jest potwierdzone przez tę osobę własnoręcznym podpisem. W przypadku odmowy dokonania potwierdzenia lub niemożności dokonania takiego potwierdzenia informację o tym fakcie zamieszcza się w dokumentacji medycznej.”;

- 8) po art. 25 dodaje się art. 25a–25g w brzmieniu:

„Art. 25a. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku jest obowiązana do:

- 1) przestrzegania zasad pobytu w Ośrodku, określonych w ustawie oraz regulaminie organizacyjnym Ośrodka;
- 2) aktywnego uczestniczenia w postępowaniu terapeutycznym;
- 3) stosowania się do poleceń osób wykonujących zawód medyczny i innych pracowników prowadzących postępowanie terapeutyczne oraz pracowników służby ochrony Ośrodka;
- 4) postępowania zgodnego z zasadami współżycia społecznego;
- 5) przekazywania do depozytu dokumentów stwierdzających tożsamość, środków pieniężnych, przedmiotów wartościowych oraz przedmiotów, których nie może posiadać w Ośrodku;
- 6) poddania się badaniom na obecność w organizmie alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej, jeżeli ich wykonanie zostało zlecone przez osobę wykonującą zawód medyczny;

- 7) poddania się kontroli pobieżnej, kontroli osobistej i kontroli przedmiotów, a także umożliwić przeprowadzenie kontroli pomieszczeń Ośrodka, na zasadach określonych w ustawie;
- 8) powstrzymywania się od prób ucieczki lub samowolnego oddalenia się w trakcie przebywania poza Ośrodkiem;
- 9) korzystania z przysługujących jej praw w sposób nienaruszający praw innych osób oraz niezakłócający porządku ustalonego w Ośrodku.

Art. 25b. 1. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku ma prawo do:

- 1) poszanowania godności osobistej;
- 2) poszanowania prywatności, z ograniczeniami wynikającymi z ustawy;
- 3) ochrony przed przemocą fizyczną i psychiczną, wyzyskiem oraz wszelkimi przejawami okrucieństwa;
- 4) informacji o przebiegu postępowania terapeutycznego;
- 5) kontaktu z członkami rodziny i innymi osobami bliskimi oraz innymi osobami przez odwiedziny, korespondencję i korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie;
- 6) kontaktu w Ośrodku, bez udziału innych osób, z:
 - a) obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym,
 - b) przedstawicielem niebędącym adwokatem ani radcą prawnym, który został zaaprobowany przez Przewodniczącego Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do reprezentowania jej przed tym Trybunałem,
 - c) Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego,
 - d) Rzecznikiem Praw Obywatelskich;
- 7) kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z osobami, o których mowa w pkt 5 i 6, na zasadach określonych w ustawie;
- 8) otrzymywania środków pieniężnych i paczek oraz dysponowania nimi, na zasadach określonych w ustawie;
- 9) dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, na zasadach określonych w ustawie;
- 10) wykonywania praktyk religijnych i korzystania z usług religijnych właściwych dla kościołów i innych związków wyznaniowych o ustawowo uregulowanej sytuacji prawnej w obecności pracownika ochrony, z zapewnieniem warunków prywatności rozmów związanych z wykonywaniem tych praktyk i usług;

- 11) składania wniosków, skarg i próśb, w tym na czynności naruszające jej prawa, w formie pisemnej oraz ustnej;
- 12) zapoznania się z przysługującymi jej prawami i ciążącymi na niej obowiązkami.

2. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku może przebywać poza Ośrodkiem wyłącznie przez czas niezbędny w celu:

- 1) udzielenia tej osobie świadczeń zdrowotnych, albo
- 2) udziału w posiedzeniu sądu w charakterze oskarżonego albo świadka, albo
- 3) udziału w pogrzebie osoby najbliższej, na zasadach określonych w art. 29a – z uwzględnieniem czasu koniecznego na dojazd.

Art. 25c. 1. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia, a także może korzystać z własnych środków higieny osobistej.

2. Prawo do korzystania z przedmiotów, o których mowa w ust. 1, może zostać czasowo ograniczone, jeżeli:

- 1) przedmioty są zniszczone lub nieodpowiednie ze względu na porę roku, lub
- 2) używanie tych przedmiotów jest niedopuszczalne ze względów higienicznych lub bezpieczeństwa.

3. W przypadku czasowego ograniczenia prawa do korzystania z przedmiotów, o których mowa w ust. 1, osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku może być wyposażona w te przedmioty w niezbędnym zakresie.

Art. 25d. W regulaminie organizacyjnym, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, ustalonym dla Ośrodka, kierownik Ośrodka określa:

- 1) sposób i warunki prowadzenia postępowania terapeutycznego, o którym mowa w art. 25;
- 2) harmonogram dnia w Ośrodku;
- 3) sposób i harmonogram odbywania zajęć rekreacyjnych, uczestniczenia w zajęciach sportowych, w tym co najmniej godzinnego pobytu na świeżym powietrzu w ciągu doby, uwzględniając pory roku i zmienne warunki atmosferyczne;
- 4) częstotliwość odprawiania nabożeństw lub odbywania spotkań religijnych;
- 5) sposób:
 - a) wypłaty środków pieniężnych i dokonywania zakupów artykułów żywnościowych oraz innych przedmiotów będących w sprzedaży w Ośrodku,

uwzględniając zapewnienie zachowania należytego porządku i bezpieczeństwa w Ośrodku,

- b) korzystania z samoinkasującego aparatu telefonicznego,
 - c) przyjmowania i wydawania korespondencji oraz paczek,
 - d) przyjmowania osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku przez kierownika Ośrodka, lekarzy i inne osoby prowadzące postępowanie terapeutyczne,
 - e) składania pisemnych wniosków, skarg i prośb przez osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku oraz ich przyjmowania przez kierownika Ośrodka;
- 6) sposób i warunki korzystania ze sprzętu elektronicznego, informatycznego lub nośników danych pozostających w dyspozycji osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, w tym korzystanie z telefonu komórkowego będącego własnością tej osoby z możliwością przeprowadzenia rozmowy z zachowaniem jej prywatności;
- 7) dni i godziny odwiedzin osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku;
- 8) warunki i tryb wprowadzania przez kierownika Ośrodka niezbędnych odstępstw od porządku określonego w pkt 1–7:
- a) w przypadku zaistnienia zdarzenia, które powoduje naruszenie bezpieczeństwa w Ośrodku lub zagraża zdrowiu lub życiu osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, pracownika Ośrodka lub innej osoby przebywającej na jego terenie,
 - b) w odniesieniu do osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, na wniosek albo po zasięgnięciu opinii lekarza lub osoby prowadzącej postępowanie terapeutyczne, w zakresie uzasadnionym celem prowadzonego postępowania terapeutycznego, o którym mowa w art. 25 ust. 1, lub stanem zdrowia tej osoby;
- 9) sposób informowania osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku o wprowadzeniu odstępstw od porządku określonego w pkt 1–7;
- 10) wykaz przedmiotów niedozwolonych, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2;
- 11) sposób odczekowania przedmiotów niedozwolonych, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2, oraz tryb ich kontroli;

12) miejsce przechowywania przedmiotów niedozwolonych, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2, oraz sposób postępowania z tymi przedmiotami.

Art. 25e. 1. Odwiedziny osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku trwają 60 minut. W tym samym dniu osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku udziela się tylko jednego widzenia.

2. W wypadkach uzasadnionych względami sanitarnymi lub zdrowotnymi albo poważnym zagrożeniem kierownik Ośrodka może na czas określony wstrzymać albo ograniczyć odwiedziny w Ośrodku.

3. Kierownik Ośrodka może odmówić osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku zgody na odwiedziny, w szczególności gdy kontakty te powodują wzrost ryzyka zachowań niebezpiecznych.

4. W odwiedzinach mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie, chyba że kierownik Ośrodka, w uzasadnionych wypadkach, wyrazi zgodę na udział większej liczby osób. Liczba osób niepełnoletnich nie podlega ograniczeniu. Osoby niepełnoletnie mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką osób pełnoletnich.

5. W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających w Ośrodku, osoba odwiedzająca przed rozpoczęciem odwiedzin jest obowiązana do okazania pracownikom ochrony Ośrodka posiadanych przy sobie przedmiotów oraz poddania się rewizji osobistej, a także do poddania się badaniu alkomatem, w razie uzasadnionego podejrzenia, że osoba ta znajduje się w stanie po spożyciu alkoholu.

6. Rewizja, o której mowa w ust. 5, polega na manualnym sprawdzeniu osoby, zawartości jej odzieży oraz przedmiotów znajdujących się na jej ciele lub przez nią posiadanych, sprawdzeniu za pomocą środków technicznych niezbędnych do wykrywania przedmiotów, o których mowa w art. 28 ust. 1, w zakresie niezbędnym do realizacji celu podejmowanych czynności w danych okolicznościach oraz w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której czynności są wykonywane.

7. W przypadku stwierdzenia, że osoba odwiedzająca posiada przedmiot, o którym mowa w art. 28 ust. 1, jest ona zobowiązana do oddania go do depozytu na czas odwiedzin.

8. Odmowa okazania przedmiotów, poddania się badaniu alkomatem, poddania się rewizji lub oddania przedmiotu do depozytu, zgodnie z ust. 5–7, stanowią podstawę do odmowy odwiedzin osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku.

9. W odwiedzinach nie mogą uczestniczyć osoby, które:

- 1) zachowują się agresywnie, prowokacyjnie albo w inny sposób stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa lub porządku Ośrodka;
- 2) znajdują się w stanie wskazującym na spożycie alkoholu albo zażycie środków psychoaktywnych lub substancji psychotropowych.

10. Odwiedziny odbywają się pod nadzorem pracownika ochrony, w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku z osobą odwiedzającą, przy oddzielnym stoliku.

11. W czasie odwiedzin zezwala się na spożywanie artykułów żywnościowych i napojów zakupionych przez odwiedzających na terenie Ośrodka. Artykuły żywnościowe i napoje, które nie zostały spożyte w czasie odwiedzin, przekazuje się osobie odwiedzającej.

12. W razie naruszenia przez osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku lub osobę ją odwiedzającą ustalonych zasad odbywania odwiedzin, mogą być one przerwane lub zakończone przed czasem.

Art. 25f. 1. Paczka przekazana osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku podlega kontroli, w tym oględzinom i sprawdzeniu opakowania paczki oraz przedmiotów w niej zawartych, z możliwością użycia urządzeń technicznych, w tym wykrywacza metalu i urządzenia rentgenowskiego wytwarzającego promieniowanie jonizujące w celu kontroli przesyłek i bagażu, produktów lub artykułów spożywczych przez ich otwarcie, wyjęcie z oryginalnego opakowania i zbadanie. Paczki podlegają kontroli w obecności skazanego.

2. W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji, jak też artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości, a także przedmioty, o których mowa w art. 28 ust. 1.

3. Kierownik Ośrodka podejmuje decyzje dotyczące zatrzymania albo zniszczenia paczek lub ich zawartości w przypadkach określonych w ust. 2 lub jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa Ośrodka lub porządku publicznego.

4. Artykuły żywnościowe, uznane przez lekarza lub inną upoważnioną osobę wykonującą zawód medyczny w Ośrodku, za nienadające się do spożycia, podlegają zniszczeniu w obecności osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku.

Art. 25g. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku jest uprawniona do korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych bez względu na uprawnienia z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego.”;

8) w art. 26:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Świadczenia opieki zdrowotnej są udzielane osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku w obecności upoważnionych przez kierownika Ośrodka pracowników niewykonujących zawodu medycznego. Na wniosek osoby udzielającej świadczenia opieki zdrowotnej, świadczenia opieki zdrowotnej mogą być udzielane osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku bez obecności tych pracowników.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4d w brzmieniu:

„4a. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy świadczenie opieki zdrowotnej jest udzielane osobie umieszczonej w Ośrodku poza terenem Ośrodka.

4b. W przypadku, gdy życiu osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku grozi poważne niebezpieczeństwo, stwierdzone co najmniej przez dwóch lekarzy, można dokonać koniecznego zabiegu lekarskiego, w tym zabiegu chirurgicznego, chyba że osoba ta złoży sprzeciw.

4c. W przypadku sprzeciwu osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku wobec dokonania zabiegu, o którym mowa w ust. 4b, o zasadności zabiegu orzeka sąd. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

4d. W nagłym przypadku, jeżeli zachodzi bezpośrednie zagrożenie niebezpieczeństwa życia osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, o konieczności zabiegu decyduje lekarz.”;

10) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku nie może posiadać, kupować ani otrzymywać:

- 1) napojów alkoholowych;
- 2) przedmiotów, które mogą utrudniać prawidłowy tok postępowania, o którym mowa w rozdziale 3, lub postępowania terapeutycznego albo realizację ustalonego porządku w Ośrodku, w tym przedmioty niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa Ośrodka lub osób.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Kontrola przedmiotów może obejmować zewnętrzne lub wewnętrzne oględziny przedmiotów i ich sprawdzenie, również z możliwością użycia urządzeń technicznych lub z wykorzystaniem psa służbowego, w zakresie niezbędnym do realizacji celu podejmowanych czynności w danych okolicznościach.

2b. Osoby stwarzające zagrożenie umieszczone w Ośrodku są zobowiązane opuścić pomieszczenie przed rozpoczęciem w nim kontroli i nie mogą do niego powrócić przed zakończeniem tej kontroli.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Z zatrzymania przedmiotów sporządza się protokół. Przepisy art. 28a ust. 6 stosuje się.”;

11) po art. 28 dodaje się art. 28a–28c w brzmieniu:

„Art. 28a. 1. Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku może podlegać kontroli osobistej w przypadku uzasadnionym względami zapewnienia bezpieczeństwa Ośrodka, uwzględniając zasadę proporcjonalności do zaistniałych okoliczności, jak i konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania terapeutycznego, a w szczególności gdy istnieje podejrzenie, że osoba ta posiada przedmioty, o których mowa w art. 28 ust. 1.

2. Kontrola osobista polega na oględzinach ciała oraz sprawdzeniu odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku. Podczas kontroli osobistej osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku nie może być całkowicie pozbawiona odzieży lub bielizny.

3. Oględziny ciała oraz sprawdzenie odzieży i obuwia są dokonywane przez osobę tej samej płci, upoważnioną przez kierownika Ośrodka do przeprowadzania kontroli osobistej. Oględziny przeprowadza się podczas nieobecności osób postronnych oraz osób odmiennej płci.

4. Zarządzenie o przeprowadzeniu kontroli osobistej wydaje kierownik Ośrodka albo osoba przez niego upoważniona.

5. Przeprowadzenie kontroli osobistej dokumentuje się w protokole, który przekazuje się niezwłocznie kierownikowi Ośrodka.

6. Protokół z kontroli osobistej zawiera:

1) oznaczenie czynności, podstawy prawnej jej podjęcia oraz miejsca jej przeprowadzenia;

- 2) oznaczenie danych osoby kontrolowanej, obejmujących imię i nazwisko oraz numer PESEL lub datę urodzenia;
- 3) datę i godzinę rozpoczęcia czynności oraz jej zakończenia;
- 4) dane osoby przeprowadzającej kontrolę, obejmujące jej imię i nazwisko oraz wykonywaną funkcję;
- 5) opis przebiegu kontroli;
- 6) spis znalezionych i odebranych przedmiotów oraz w miarę potrzeby ich opis;
- 7) oświadczenia i wnioski osoby kontrolowanej;
- 8) podpis osoby kontrolowanej, a w przypadku odmowy podpisania protokołu z kontroli adnotację o tym fakcie;
- 9) w miarę potrzeby opis innych okoliczności dotyczących przebiegu kontroli.

Art. 28b. 1. W przypadkach uzasadnionych względami zapewnienia bezpieczeństwa Ośrodka, zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania terapeutycznego lub znalezienia przedmiotów, których osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku nie może posiadać, osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku może podlegać kontroli pobieżnej.

2. Kontrola pobieżna obejmuje powierzchowne oględziny i powierzchowne sprawdzenie odzieży i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku, w tym z użyciem urządzeń technicznych. Powierzchowne oględziny i powierzchowne sprawdzenie odzieży i obuwia jest dokonywane przez osobę tej samej płci.

3. Zarządzenie o przeprowadzeniu kontroli pobieżnej wydaje kierownik Ośrodka albo osoba przez niego upoważniona.

Art. 28c. 1. Korespondencja osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku podlega nadzorowi obejmującemu jej otwarcie i sprawdzenie zawartości przesyłki oraz zapoznanie się z jej treścią.

2. W przypadku podejrzenia, że korespondencja osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku zawiera treści godzące w porządek prawny, bezpieczeństwo Ośrodka, w zasady moralności publicznej lub treści mogące wpłynąć niekorzystnie na przebieg postępowania terapeutycznego, można, za zgodą osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, usunąć część tekstu lub uczynić go nieczytelnym.

3. W przypadku braku zgody, o której mowa w ust. 2, korespondencja zawierająca treści godzące w porządek prawny, bezpieczeństwo Ośrodka, w zasady moralności

publicznej lub treści, które mogą wpłynąć niekorzystnie na przebieg postępowania terapeutycznego, zostaje zatrzymana i złożona do dokumentacji dotyczącej osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku. Zatrzymanej dokumentacji nie udostępnia się osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku.

4. Osobę stwarzającą zagrożenie umieszczoną w Ośrodku informuje się o zatrzymaniu korespondencji oraz przekazuje się istotne dla niej informacje, które są zawarte w zatrzymanej korespondencji, z wyjątkiem treści, o których mowa w ust. 2.

5. Zarządzenie w sprawie zatrzymania korespondencji wydaje kierownik Ośrodka albo osoba przez niego upoważniona.

6. Do korespondencji z podmiotami, o których mowa w art. 29 ust. 3, nie stosuje się przepisów ust. 1–5. Korespondencja ta jest niezwłocznie przekazywana osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku.”;

12) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Osobie stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku można udzielić zezwolenia na udział w pogrzebie członka najbliższej rodziny odbywającym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod konwojem pracowników Ośrodka, jeżeli niebezpieczeństwo, że osoba, której udzielono zezwolenia przebywając poza Ośrodkiem dopuści się czynu zabronionego lub sprowadzi zagrożenie życia lub zdrowia własnego lub innych osób, jest znikome, oraz pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii lekarza prowadzącego postępowanie terapeutyczne.

2. Przez członka najbliższej rodziny, o którym mowa w ust. 1, rozumie się małżonka, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowatego w tej samej linii lub stopniu, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu.

3. Kierownik Ośrodka udziela zezwolenia, o który mowa w ust. 1, na wniosek osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, na okres umożliwiający dojazd na pogrzeb, uczestnictwo w nim oraz powrót do Ośrodka.

4. O udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, kierownik Ośrodka niezwłocznie informuje sąd i właściwą miejscowo jednostkę Policji.

5. Kierownik Ośrodka odmawia udzielenia zezwolenia w przypadku, gdy:

- 1) osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku podjęła próbę:
 - a) ucieczki z Ośrodka,
 - b) ucieczki lub samowolnego oddalenia się podczas pobytu poza Ośrodkiem, lub

- 2) osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku, w trakcie pobytu w Ośrodku lub poza nim, popełniła czyn zabroniony lub spowodowała zagrożenie życia i zdrowia własnego lub innych osób, lub wykazywała zachowania agresywne, lub
- 3) pobyt poza Ośrodkiem mógłby spowodować u osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku wzrost zagrożenia niebezpiecznymi zachowaniami lub zakłócić prowadzone postępowanie terapeutyczne, lub
- 4) istnieje niebezpieczeństwo, że osoby stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku w czasie pobytu poza Ośrodkiem może:
 - a) podjąć próbę ucieczki lub samowolnego oddalenia, lub
 - b) dopuścić się czynu zabronionego lub spowodować zagrożenie życia i zdrowia własnego lub innych osób.

6. Jeżeli osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku ucieknie lub samowolnie oddali się w trakcie przepustki, niezwłocznie powiadamia się o tym Policję, która podejmuje czynności w celu poszukiwania, zatrzymania i doprowadzenia tej osoby do Ośrodka. Przepis art. 20 stosuje się odpowiednio.”;

- 13) w art. 30 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Na czynności, o których mowa w art. art. 25e ust. 1 i 2, art. 25f ust. 3, 28 ust. 2 i 3, art. 28a ust. 1, art. 28b ust. 1, art. 28c ust. 5 oraz art. 29 ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu w celu zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości ich dokonania.”;
- 14) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. Posiadaną przez Ośrodek dokumentację dotyczącą osoby stwarzającej zagrożenie umieszczonej w Ośrodku, nie stanowiącą dokumentacji medycznej, przechowuje się i udostępnia tak, jak prowadzoną przez Ośrodek dokumentację medyczną, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.”;
- 15) w art. 32 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Osoba stwarzająca zagrożenie umieszczona w Ośrodku, a także kierownik Ośrodka albo prokurator mogą w każdym czasie złożyć do sądu wnioski o ustalenie przez sąd potrzeby dalszego pobytu tej osoby w Ośrodku.”;
- 16) w art. 35 w ust. 1:
 - a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) próbuje uciec lub oddalić się samowolnie, gdy przebywa poza terenem Ośrodka;”,
 - b) dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

- „8) odmawia, uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenia kontroli, o których mowa w art. 25a pkt 7.”;
- 17) w art. 36 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) założeniu pasów obezwładniających, kaftana bezpieczeństwa lub kasku zabezpieczającego;”;
- 18) w art. 46 w ust. 1 i 2 wyrazy „lekarza psychiatry” zastępuje się wyrazami „dwóch lekarzy psychiatrów”;
- 19) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:
- „Art. 47a. 1. Jeżeli od umieszczenia osoby stwarzającej zagrożenie w Ośrodku upłynęły 3 lata, do rozpoznania wniosku, o którym mowa w art. 32 ust. 1, jak również wniosku kierownika Ośrodka lub prokuratora o zwolnienie osoby z Ośrodka, właściwy jest sąd apelacyjny nadrzędny nad sądem okręgowym, który orzekł o umieszczeniu osoby stwarzającej zagrożenie w Ośrodku. Sąd apelacyjny orzeka w składzie 3 sędziów. Przepis art. 47 stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wniosek składa się do sądu okręgowego właściwego dla siedziby Ośrodka, który niezwłocznie przesyła go do sądu apelacyjnego, o którym mowa w tym przepisie. W wypadku, gdy w stosunku do osoby toczy się już postępowanie o ustalenie potrzeby jej dalszego pobytu w Ośrodku przed sądem właściwym dla siedziby ośrodka, sąd ten przekazuje sprawę do sądu apelacyjnego, o którym mowa w ust. 1, wraz ze złożonym wnioskiem.
3. Sąd apelacyjny, o którym mowa w ust. 1, jest właściwy do rozpoznania kolejnego wniosku, jeżeli od rozpoznania poprzedniego przez ten sąd, upłynęło 3 lata.
4. Na postanowienie sądu apelacyjnego, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu tego sądu.”;
- 20) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Przepisy karne

Art. 48a. 1. Kto uwalnia się sam, będąc umieszczonym w Ośrodku na podstawie orzeczenia sądu albo korzystając z prawa na czasowe opuszczenie Ośrodka, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w porozumieniu z innymi osobami, używa przemocy lub grozi jej użyciem albo uszkadza miejsce zamknięcia,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 48b. Kto osobę umieszczoną w Ośrodku na podstawie orzeczenia sądu lub korzystającą z prawa na czasowe opuszczenie Ośrodka uwalnia lub ułatwia jej ucieczkę,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.²⁾) w art. 12 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) art. 16 ust. 1, art. 25 i art. 26 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2021 r. poz. 1638 i ...);”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 i 655) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W szpitalu dla osób pozbawionych wolności oraz wobec osób zatrudnionych w innym szpitalu, które przy wykonywaniu swoich obowiązków mają bezpośredni kontakt z pacjentami umieszczonymi w danym szpitalu na podstawie orzeczenia sądu, stosuje się numeryczne znaki identyfikacyjne osób zatrudnionych.”.

Art. 4. Osoby stwarzające zagrożenie umieszczone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym, zwanym dalej „Ośrodkiem”, zapoznaje się z prawami i obowiązkami oraz zasadami pobytu w Ośrodku określonymi w:

- 1) ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
 - 2) regulaminie organizacyjnym Ośrodka, o którym mowa w art. 25d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
- w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. Do nieruchomości, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, użyczonych Ośrodkowi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zwanych dalej „nieruchomościami Ośrodka”, przepis art. 6b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583 i 655.

2. Postępowania w sprawie:

- 1) zgłoszenia, o którym mowa w art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88), zwanej dalej „Prawem budowlanym”,
 - 2) sprzeciwu, o którym mowa w art. 71 ust. 4 Prawa budowlanego,
 - 3) wydania decyzji, o której mowa w art. 71 ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego,
 - 4) wydania postanowienia, o którym mowa w art. 71a ust. 1 Prawa budowlanego,
 - 5) wydania decyzji, o której mowa w art. 71a ust. 4 Prawa budowlanego
- dotyczące nieruchomości Ośrodka, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, umarza się.

3. W przypadku:

- 1) wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 71 ust. 4 Prawa budowlanego, lub
 - 2) wydania postanowienia, o którym mowa w art. 71a ust. 1 Prawa budowlanego
- przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w odniesieniu do nieruchomości Ośrodka, są one uchylane przez właściwych wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego.

4. W sprawach wznowienia postępowań zakończonych ostatecznymi decyzjami, o których mowa w art. 71 ust. 6 pkt 1 i art. 71a ust. 1 Prawa budowlanego, stwierdzenia nieważności oraz uchylecia lub zmiany tych decyzji, dotyczących nieruchomości Ośrodka, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, właściwi są wojewódzcy inspektorzy nadzoru budowlanego.

Art. 6. 1. Postępowania kontrolne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego na podstawie Prawa budowlanego, w stosunku do obiektów budowlanych, o których mowa w art. 6c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zwanych dalej „obiettami Ośrodka”, niezakończone przed tym dniem, przejmują właściwi wojewódzcy inspektorzy nadzoru budowlanego.

2. Wszystkie dotychczasowe czynności podjęte w postępowaniach kontrolnych, o których mowa w ust. 1, pozostają w mocy. Organ przejmujący postępowanie może ponowić, a także w uzasadnionych przypadkach uchylić czynności wykonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Postępowania administracyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego na podstawie Prawa budowlanego w sprawach dotyczących obiektów Ośrodka, niezakończone przed tym dniem, przejmują właściwi wojewódzcy inspektorzy nadzoru budowlanego.

2. Wszystkie dotychczasowe czynności podjęte w postępowaniach administracyjnych, o których mowa w ust. 1, pozostają w mocy. Organ przejmujący postępowanie może ponowić, a także w uzasadnionych przypadkach uchylić czynności wykonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Do postępowań odwoławczych od decyzji wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego na podstawie Prawa budowlanego w sprawach dotyczących obiektów Ośrodka, wszczętych i niezakończonych przed tym dniem albo wszczętych po tym dniu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. 1. W sprawach wznowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją albo postanowieniem, stwierdzenia nieważności oraz uchylecia lub zmiany takiej decyzji albo postanowienia, dotyczących obiektów Ośrodka w zakresie, o którym mowa w art. 7 i 8, właściwe są organy właściwe w takich sprawach po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W przypadku gdy postępowania wymienione w ust. 1 zostały wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, postępowania te przejmują organy właściwe w takich sprawach po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Wszystkie dotychczasowe czynności podjęte w postępowaniach pozostają w mocy. Organ przejmujący postępowanie może ponowić, a także w uzasadnionych przypadkach uchylić czynności wykonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. W przypadku gdy nieruchomość lub obiekt budowlany, o których mowa w art. 6c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) są przewidziane w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 2) znajdują się na obszarze zdegradowanym lub obszarze rewitalizacji, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

– stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 11. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 2 i 6 oraz art. 5–10, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

